

ZÓNA 10

bulletin VŠBM v Košiciach

Ročník: siedmy, Rok: 2016

(občasník) Číslo 1

Z obsahu vyberáme :

*Odborná prednáška viceprezidenta PZ SR
gen. JUDr. Ľubomíra Ábela na tému:
„Ochrana vnútorného
poriadku a bezpečnosti“*

str. 2.

*Udelenie ocenení pri
príležitosti 10. výročia
existencie
VŠBM v Košiciach*

str. 3.

Základná príprava členov hasičských jednotiek - dobrovoľných hasičských zborov obce

Kurz je určený členom hasičských jednotiek- dobrovoľných hasičských zborov SR. Kurz obsahuje jednotlivé kapitoly teoretickej časti základnej prípravy členov hasičských jednotiek. Umožňuje účastníkom školenia z rôznych miest a v rôznom čase prehliabť si vedomosti získané prezenčnou formou, vrátenie sa k nejasným bodom, doštudovanie problematiky, zhladnutie súvisiacich ilustrácií, videí, otestovanie vedomostí a pod.

moodle.vsbmprojekty.sk

*Vytvorenie e-learningového modulu
základnej prípravy členov hasičských jednotiek*

str. 4.

*Prvé udelenie ocenenia „najlepší študent“
na VŠBM v Košiciach*

Odborná prednáška viceprezidenta PZ SR gen. JUDr. Ľubomíra Ábela na tému: „Ochrana vnútorného poriadku a bezpečnosti“

Dňa 22.4.2016 sa v priestoroch auly akademika M. Čiča uskutočnila prednáška viceprezidenta Policajného zboru SR gen. JUDr. Ľubomíra Ábela na tému „Ochrana vnútorného poriadku a bezpečnosti“. Prednáška vychádzala z planú štúdia LL.M., avšak vzhľadom na aktuálnosť témy boli rady poslucháčov rozšírené aj o študentov MBA, Bc. a Ing. štúdia, ako aj o zamestnancov VŠBM. Prednáška mala praktický a interaktívny charakter, pričom veľká časť druhej polovice stretnutia bola venovaná otázkam poslucháčov. Obsah prezentácie hovoril o východiskách riešenia bezpečnosti nášho štátu a poukazoval na činitele, ktoré ju ovplyvňujú. Prednášajúci v úvode zafinoval pojmový aparát, s ktorým bezpečnostné zložky pracujú ako napr. „vysokoprofilový incident“ alebo rezortné chápanie pojmu „verejný poriadok“. Nadväzne na to boli prezentované bezpečnostné riziká, ktorým v súčasnosti Slovenska republika čelí. Na tieto vonkajšie činitele musí

reagovať aj bezpečnostný systém štátu, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je aj Policajný zbor SR. Viceprezident gen. Ábel charakterizoval jednotlivé zložky policajného zboru a svojim komentárom k všeobecne známej štruktúre poukázal na špecifiká a parciálne úlohy jednotlivých útvarov. Vzhľadom na meniace sa bezpečnostné prostredie bola reč aj o operatívnom prispôsobovaní sa štruktúry PZ SR aktuálnym bezpečnostným potrebám.

V ďalšej časti svojej prezentácie gen. Ábel prezentoval výsledky v nápade a objasnenosti trestných činov u nás, pričom poukázal ako na kladné stránky, tak aj na rezervy v činnosti Policajného zboru PZ. Veľmi zaujímavý bol výklad a

interpretácia štatistických výsledkov trestnej činnosti, kde sa často kráť v číslach a grafoch skrývajú reálne aspekty bezpečnosti štátu. Teoretický základ prezentácie a štatistické fakty boli doplnené mnohými praktickými skúsenosťami prednášajúceho s

vizuálnou podporou zaujímavých video ukážok. Napriek skutočnosti, že mnoho informácií z práce viceprezidenta PZ gen. Ľubomíra Ábela podlieha utajeniu, jeho pútavý, bezprostredný výklad, pohľad na vec a názory napovedia veľa poslucháčovi o bezpečnostnej situácii u nás.

Záverečná časť prednášky bola venovaná otázkam študentov a pracovníkov VŠBM, pričom množstvo a spektrum otázok príjemne prekvapilo aj prednášajúceho.

Prednáška poukázala na veľké množstvo otvorených bezpečnostných otázok, čoho výsledkom bol prisľúbený pán viceprezidenta Ábela, že sa čoskoro stretne pri ďalšej zaujímavej téme na pôde VŠBM.

Udelenie ocenení pri príležitosti 10. výročia existencie VŠBM v Košiciach

Pri príležitosti 10. výročia existencie VŠBM v Košiciach sa dňa 19.5.2016 v priestoroch auly akademika M. Čiča uskutočnilo slávnostné odovzdávanie ocenenia „Doctor honoris causa“ prezidentovi Vysokej školy manažmentu vo Varšave, prof. dr hab. Stanisławovi Dawidziukovi, Dr.h.c. za jeho prínos pri rozvoji vzájomnej spolupráce v oblasti podiplomového štúdia na VŠBM. Zároveň na základe rozhodnutia senátu Vysokej školy manažmentu vo Varšave bolo z rúk polskej delegácie odovzdané ocenenie „Professor honoris causa“ prezidentovi VŠBM v Košiciach, Dr.h.c.

prof. Ing. Mariánovi Mesárošovi, DrSc. MBA LL.M.

Pri príležitosti tejto udalosti si oficiálne prevzal diplom Doktora vied aj rektor VŠBM v Košiciach, Dr.h.c. prof. Ing. Miroslav Kelemen, DrSc. MBA LL.M., a to na základe úspešnej obhajoby doktorskej dizertačnej práce s názvom „Vybrané problémy ochrany osôb, majetku a ďalších chránených záujmov v sektorech bezpečnosti“ v decembri 2015.

Za svoje snaženie pri rozvoji VŠBM v Košiciach ako aj vzájomnej spolupráce oboch vysokých škôl boli

prezidentom VŠBM ocenení najvyšším vyznamenaním VŠBM - striebornou hviezdou STAR, magnificencie rektori prof. Dr.h.c. prof. Pawel Czarnecki, PhD., MBA (VŠM vo Varšave) a Dr.h.c. prof. Ing. Miroslav Kelemen, DrSc. MBALL.M.

Vytvorenie e-learningového modulu základnej prípravy členov hasičských jednotiek

Vysoká škola bezpečnostného manažérstva realizovala v spolupráci s Technickou univerzitou vo Zvolene v roku 2016 inštitucionálny projekt s názvom „Vytvorenie E-learningového modulu Základná príprava členov hasičských jednotiek-dobrovoľných hasičských zborov obce v prostredí LMS-Learning Management System.

Hlavným cieľom projektu bolo vytvorenie interaktívneho e-learningového kurzu obsahujúceho problematiku základnej prípravy členov hasičských jednotiek, určenú pre členov dobrovoľných hasičských zborov obce - Kurz DHZO. Výsledkom projektu je spracovaná problematika zákonom stanovených okruhov základnej prípravy členov hasičských jednotiek – učebný materiál pre členov dobrovoľných hasičských zborov obce, a jeho následná transformácia do e-learningovej podoby. Kurz bol vytvorený v prostredí LMS Moodle a sprístupnený cieľovej skupine cez internetové rozhranie pomocou prihlasovacích údajov. Kurz bol umiestnený a vytvorený na serveri Vysokej školy bezpečnostného manažérstva v Košiciach, prihlasovanie prebieha prostredníctvom odkazu na internetovej stránke školy.

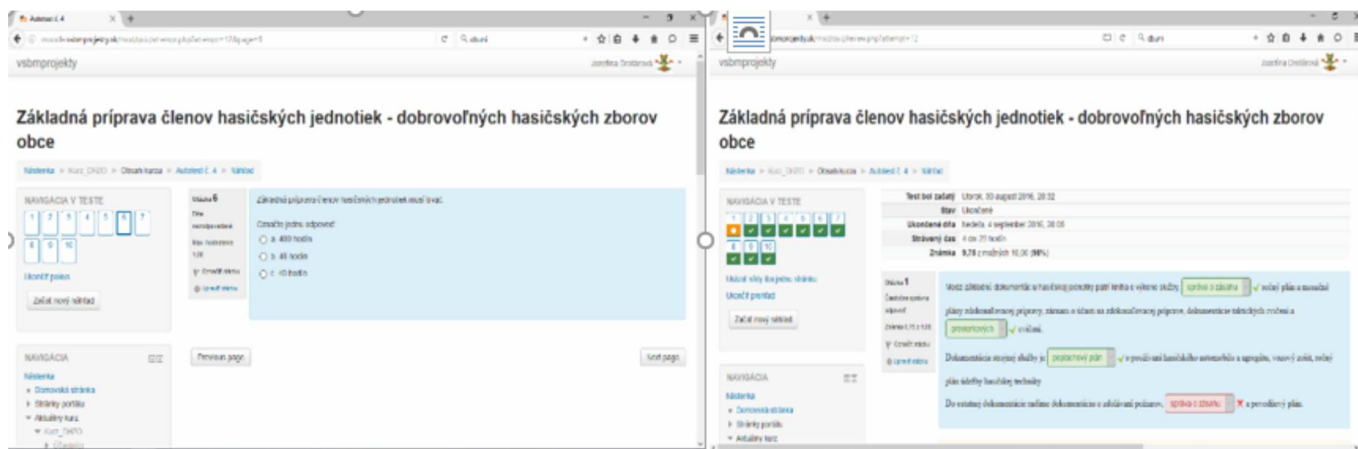
Obsah kurzu

V súlade s teoretickými okruhmi základnej prípravy členov hasičských jednotiek, teda členov DHZO, podľa vyhlášky MVSR č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách, bolo v kurze spracovaných 8 okruhov: Právne predpisy na úseku ochrany pred požiarmi; Základné procesy horenia; Hasiace látky a zásady ich použitia; Organizácia výkonu služby v hasičských jednotkách; Metodika zdolávania požiarov a záchranných prác; Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na pracovisku a pri zásohavej činnosti; Technické prostriedky a hasičská technika; Zásady poskytovania predlekárskej pomoci.

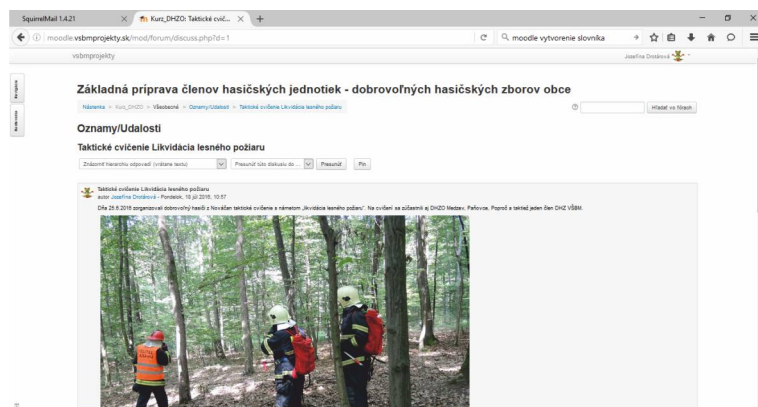
Nespornou výhodou predmetného kurzu je možnosť získania bezprostrednej spätnej väzby účastníkov prostredníctvom autotestov, nachádzajúcich sa pod každou kapitolou. Na konci každej z nich je účastník vyzvaný k jeho absolvovaniu. Po kliknutí na test vyplňa 10 otázok z oblasti danej kapitoly. Poradie si môže určiť sám, prostredníctvom „navigácie v teste“. Na konci študent odošle výsledky. Vyhodnotenie testu, spolu so správnymi odpoveďami účastník dostáva systémom

okamžite. Okrem spätnej väzby, overenia vedomostí, zistenia nedostatkov si tak účastníci kurzu môžu svoje vedomosti rozšíriť, upevniť, objasniť. Test si môže kedykoľvek zopakovať, pričom systém automaticky mení poradie otázok, ako aj poradie odpovedí v jednotlivých otázkach.

System LMS Moodle poskytuje širokú škálu typov otázok použitých v teste. Otázky môžu byť uzavreté s možnosťami „a, b, c“, prípadne výberom „pravda - nepravda“, otvorené, kde účastník odpoveď vpisuje, môžu mať formu vytvárania dvojíc, či dopĺňania správneho pojmu do textu zo skupiny pojmov. V zozname otázok má každý typ príslušné označenie.

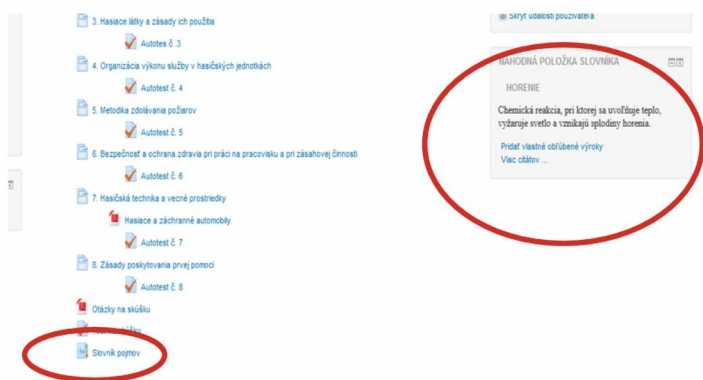
Na konci kurzu je umiestnený záverečný test obsahujúci otázky zo všetkých okruhov a tiež otvorené otázky rovnako zo všetkých kapitol. Otázky a test slúžia na celkovú prípravu členov pred skúškou. Školiacemu stredisku môžu poslúžiť aj v rámci skúšky samotej.

Kurz ďalej obsahuje množstvo podporného, doplnkového materiálu, napr. chat - fórum pre členov, kde môžu účastníci kurzu navzájom komunikovať. Komunikácia môže prebiehať aj medzi školiteľom a školiacimi, a plniť funkciu doplnkového vysvetlenia určitej problematiky, oznamovania termínov, výsledkov či inej výmeny informácií. Tiež je v kurze umiestnený kalendár a blok pre vkladanie oznamov, noviniek, fotodokumentácie a pod. Kurz v rámci doplnkového materiálu obsahuje slovník pojmov, v

ktorom sa nachádzajú pojmy zo všetkých kapitol, zoradené abecedne. Na hlavnej stránke kurzu pod kalendárom je umiestnený blok s náhodne vybraným pojmom zo slovníka pojmov, ktorý systém automaticky pravidelne mení a náhodne vyberá jednotlivé termíny.

Samotný prezident Dobrovoľnej požiarnej ochrany PhDr. Ladislav Pethő na konferencii „Hasičské jednotky“ 8.10. 2016 v Martine zdôraznil potrebu e-learningu - doškolovania cez internet v rámci odbornej prípravy členov hasičských jednotiek. Výsledky projektu preto považujeme za aktuálne a v praxi v plnej miere využiteľné, najmä v školiacom stredisku základnej prípravy hasičských jednotiek pri VŠBM v KE, v prípade jeho vzniku. Žiadosť je momentálne v štádiu posudzovania.

Autor: Ing. Jozefína Drotárová, VŠBM v Košiciach
študent doktorandského štúdia v študijnom programe
Protipožiarňa ochrana a bezpečnosť, DF TU Zvolen

Príčiny požiarov v tuneloch

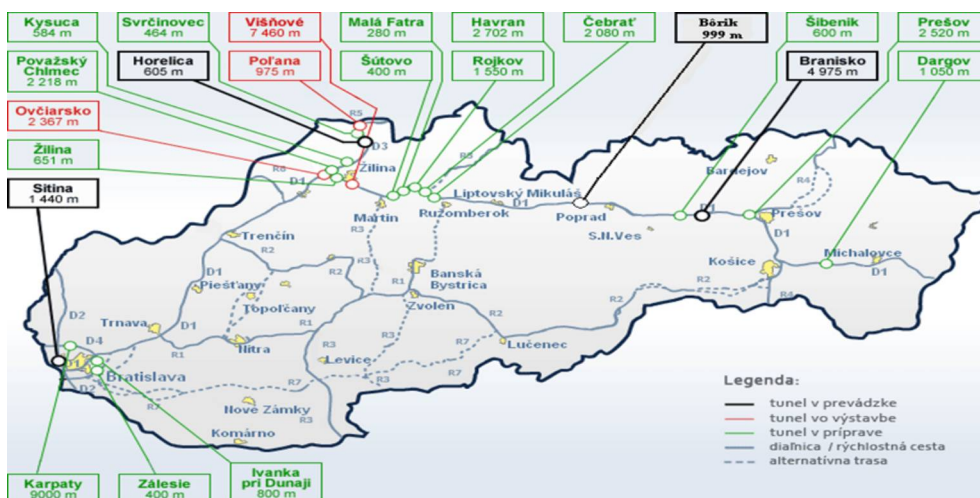
V dnešnej dobe si už ťažko vieme predstaviť hlavné správy bez dopravnej nehody. S pribúdajúcimi vozidlami na cestách stúpa tiež nehodovosť. Ich príčiny sa často opakujú a spôsobujú straty na životoch, zranenia osôb a finančné škody. Je to najmä rýchla jazda, užívanie alkoholických alebo iných omamných látok, nedodržanie bezpečnostnej vzdialenosti, zanedbanie technického stavu vozidla, mikrosprávok a nepozornosť. Ľudský faktor však môže zlyhať už pri samotnom návrhu a výstavbe tunela, a to napríklad podcenením prírodných podmienok, návrhom nevhodného materiálu alebo zlým návrhom technických zariadení. Niektoré dôležité technické zariadenia sú riadené ľuďmi, preto je potrebné zaistiť, aby tieto osoby boli na to dostatočne školené, a aby nedochádzalo k ich zlyhaniu. Technické zariadenia si nevyžadujú len bezchybné riadenie, ale aj kontrolu, ktorá sa musí vykonávať v presne stanovenom termíne a podľa presne stanovených podmienok.

Ako príklad zlého návrhu tunela uvádzame Japonský tunel, v ktorom sa 02. decembra 2012 zrútila vyše sto metrová betónová časť stropu. Padajúci betón zasiahol mikrobús, ktorý začal následne horieť. Táto tragédia si bohužiaľ vyžiadala 9 obetí.

Ďalšie príčiny vzniku alebo rozširovania sa požiaru v tuneli, môže byť spôsobené zlyhaním technických zariadení alebo prírodnou katastrofou ako je napr. zemetrasenie a zosuv pôdy.

Možnosti riešenia:

Ako bolo už vyššie uvedené veľmi častými príčinami požiarov v tuneloch sú dopravné nehody, ktoré môžu vzniknúť z objektívnych alebo subjektívnych príčin. Podľa našich zistení sa v slovenských autoškolách nepoužíva žiadna špeciálna dokumentácia na prípravu mimoriadnych situácií, ktoré môžu v tuneloch nastať. Sme toho názoru, že je veľkou chybou, a je nevyhnutné to napraviť hlavne z toho dôvodu, že sa na území SR plánuje výstavba viacerých tunelov. Výstavba tunelov, ich údržba a prevádzka je finančne veľmi náročná, a preto je dobré investovať do lepšej prípravy vodičov a iných užívateľov tunela na mimoriadne situácie, ktoré môžu v tuneloch vzniknúť. Tunelom totiž prechádzajú rôzne osoby vrátane mladistvých a detí (napr. v školských autobusoch), ktoré nemajú potuchy o tom ako reagovať pri mimoriadnych udalostiach v tuneli. Myslíme si, že by bolo vhodné vypracovať video dokument, ktorý by obsahoval pokyny, ktoré by mali vodiči dodržiavať pri vchádzaní do tunela, prechádzaní tunelom počas normálnej premávky a počas mimoriadnych situácií ako je napr. požiar alebo dopravná nehoda. Najčastejšou chybou je, že sa vodiči pri mimoriadnej situácii snažia opustiť tunel so svojim vozidlom, a tak blokujú prístup záchranným jednotkám. Pri evakuácii osôb vznikne veľakrát panický útek, ktorý môže spôsobiť zranenie alebo usmrtenie. Nebezpečná je aj „stádovitosť“, pri ktorej bežiaci dav ignoruje existujúce únikové cesty a slepo nasleduje správanie sa ostatných. Užívateľom tunela preto treba ukázať, že je potrebné sa „ponáhľať pomaly“ a všimnúť si okolie. Ak v tuneli vznikne požiar a zníži sa viditeľnosť kvôli dymu, je potrebné snažiť sa dostať ku stene tunela, na ktorej sú únikové východy, prikrčiť sa a pomocou hmatu nájsť únikové dvere. Keďže sa dym drží hore je nutné byť sklonený, čo najviac k zemi, kde je menej dymu a chladnejšie. Zadymené prostredie dráždi najviac naše oči a pľúca. Niekoľko nadýchnutí môže pre človeka predstavovať úpadok do bezvedomia a následne smrť udusením. Posledný dýchateľný vzduch sa väčšinou nachádza medzi oblečením a telom, preto je dobré natiahnuť golier a snažiť sa dýchať vzduch pod oblečením. Navrhovaný video dokument by mal byť povinný pre každú autoškolu, pretože každý vodič predstavuje hrozbu pre tunel. Video dokument je všeobecne zaujímavejší ako kus papiera, a preto by mal v pamäti dlhšie zotrvať.

Autor: Ing. JUDr. Mikuláš Bodor, MBA, VŠBM v Košiciach
 študent doktorandského štúdia v študijnom programe
 Protipožiarna ochrana a bezpečnosť, DF TU Zvolen

Prvé udelenie ocenenia „najlepší študent“ na VŠBM v Košiciach

Vedenie VŠBM v Košiciach sa rozhodlo od akademického roku 2015/2016 začať udeľovať ocenenie „najlepší študent“ vo forme pamätnej medaily školy. V tomto roku bolo toto ocenenie udelené ako prvým našim čerstvým absolventkám, Ing. Petre Fendekovej a Ing. Gabriele Orinčákovej.

Podmienky udelenia nie sú presne špecifikované, avšak hlavným cieľom je prospeschové a morálne ohodnotenie študenta za jeho snaženie a pomoc pri rozvoji školy. Tohtoročné adeptky na ocenenie z radov študentov dennej formy sa počas celého svojho akademického života na VŠBM venovali rôznym aktivitám, ako napr. brigádnická činnosť, verejnoprospešné aktivity, ale aj profesnému rastu ako členky dobrovoľných hasičských zborov.

Popri týchto aktivitách boli zastúpené aj v rôznych združeniach, ako je napr. Akademický senát VŠBM vďaka ktorým mali možnosť reprezentovať našu školu na celoslovenských zasadnutiach a stretnutiach, čo rozšírilo ich obzor a prispelo k zviditeľneniu školy. V neposlednom rade ich výrazná a nezištná pomoc tkvela v reprezentácii VŠBM na celkovo štyroch výstavách vysokých škôl v tomto akad. roku a na vybraných stredných školách. Pri týchto aktivitách a osobnom živote bolo príjemným prekvapením ich úspešné ukončenie inžinierskeho štúdia s váženým priemerom známok 1,0.

Cieľom školy bolo oceniť ich snaženie ako celok a poukázať na fakt, že len osobné nasadenie jednotlivca a využitie všetkých možností a výhod, ktoré sú mu ponúkané je nástrojom na úspech v živote. Nie je ničím nečakaným, že po pár dňoch po zložení štátnej skúšky tieto naše absolventky nastupovali do trvalého pracovného pomeru v manažérskych pozíciách. VŠBM v Košiciach chce teda touto cestou popriať veľa úspechov v pracovnom a osobnom živote všetkým snaživým absolventom, ktorí sa v príklade týchto dvoch našich absolventiek našli, no a tým ostatným ešte nerozhodnutým, popriať veľa síl a odhodlania takéto príklady nasledovať.

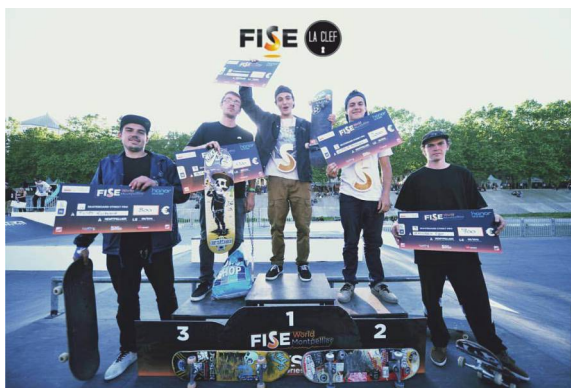
Športové úspechy našich študentov

Dňa 21.5.2016 o 21:00 hod. sa v Košiciach konal cross beh s názvom O2 Moon Run 2016. Pod hlavičkou našej školy sa ho úspešne zúčastnil študent 1. ročníka Bc. štúdia Matej Lukáč. Vybojoval pre nás 2. miesto na 5 km s krásnym časom 00:24:40 so stratou na prvého pretekára necelé tri minúty. Gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov.

Ďalšie tentokrát svetovo významné úspechy zaznamenal študent Richard Tury v skateboardingu, kde nedávno získal 1. miesto na svetovej súťaži Amsterdamm Open v Amsterdame a

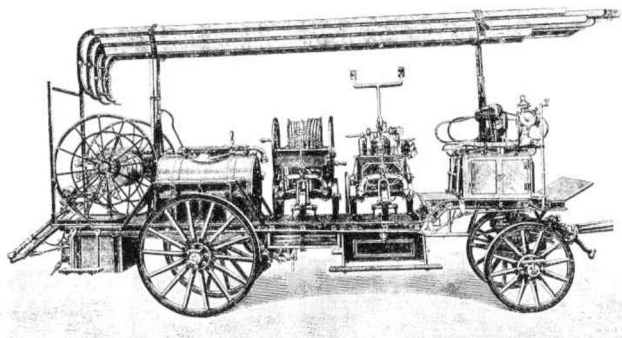
4. miesto na svetovej súťaži Fise World 2016 v Montpellier vo Francúzku. Rišo sa pravidelne zúčastňuje a umiestňuje na popredných miestach vo svetových pretekoch, preto sa už tešíme na jeho ďalšie úspešné pôsobenie a rovnako gratulujeme.

Historický pohľad na vývoj hasičstva **Počty hasičských zborov v roku 1922 v 16 slovenských župách**

Na historický trenčiansky zjazd vyslali všetky slovenské župy a okresy svojich delegátov, ktorí reprezentovali jestvujúce župné a okresné hasičské jednoty zakladané podľa pokynov V. Nemáka. Po ustanovení Zemskej hasičskej jednoty na Slovensku zanikli župné jednoty a okresné sa znovu utvárali podľa nových predpisov a smerníc. Pre dejiny našej požiarnej ochrany sú veľmi zaujímavé počty hasičských zborov roku 1922 v 16 slovenských župách:

1. Trenčianska župa - údaje nepoznáme.
2. Obuj - Turňanská župa - 9 dobrovoľných a 1 platený zbor. 16. marca sa hasičské zbory rozpadli.
3. Bratislavská župa - 124 dobrovoľných zborov.
4. Gemersko - Malohontská župa - 23 dobrovoľných zborov.
5. Hontianska župa - 74 dobrovoľných a 1 povinný.
6. Komárňanská župa - 25 dobrovoľných zborov.
7. Liptovská župa - 25 dobrovoľných zborov.
8. Nitrianska župa - 68 dobrovoľných zborov.
9. Novohradská župa - 11 dobrovoľných zborov.
10. Oravská župa - 17 dobrovoľných zborov.
11. Spišská župa - 53 dobrovoľných zborov.
12. Šarišská župa - 3 dobrovoľné a 37 povinných hasičských zborov.
13. Tekovská župa - 27 dobrovoľných zborov.
14. Turčianska župa - Martin - dobrovoľných niet, len obecné (povinné), Turčianske Teplice - 13 dobrovoľných zborov.
15. Zemplínska župa - 9 dobrovoľných zborov.
16. Zvolenská župa - 7 dobrovoľných a 1 povinný.

Takýto bol teda stav dobrovoľných hasičských zborov na Slovensku pred založením Zemskej hasičskej jednoty na Slovensku a tu je aj ďalšia z odpovedí, prečo boli prípravné práce také ťažké. Jednou z prvých naliehavých úloh ustanovenej Zemskej hasičskej jednoty na Slovensku so sídlom v Martine bolo uskutočniť organizáciu dobrovoľných hasičských zborov a utvoriť nové centrá v sídlach okresnej štátnej administrácie. Táto úloha sa splnila zakladaním okresných hasičských jednot vo všetkých okresoch vtedajšieho Slovenska. Bola to veru neľahká práca, ktorá si vyžadovala veľa úsilia, energie i húževnatosti. Od zriaďovania župných hasičských orgánov sa upustilo, pretože župy postupne zanikali a nemalo by ani význam vytvárať medzičlánky medzi centrom a okresmi. Bol to veľmi predvídavy postup, ktorý sa osvedčil od samého začiatku. Zvolení funkcionári sa ujímali práce veľmi svedomito a poctivo. Už od samého vzniku Zemskej hasičskej jednoty sa prejavovali ako skutoční nadšenci verní ideálu lásky k blížnemu, národu i štátu. S organizovaním okresných hasičských jednot sa začalo roku 1923 a práce sa uskutočnili po mnohých ťažkostiach, prekážkach a po prekonaní mnohých úskalí až roku 1931. V tých časoch už hrali dosť významnú úlohu aj nacionálne a iné zložité otázky. Pri tomto pohľade na veci je potrebné poznamenať, že dobrovoľné hasičstvo maďarskej národnosti sa jednoznačne hlásilo k Zemskej hasičskej jednote na Slovensku, hoci jestvovali aj odstredivé sily snažiace sa vytvoriť samostatnú maďarskú ústrednú hasičskú organizáciu. V priebehu niekoľkých rokov zaznamenávame viacero separatistických pokusov. Prvý bol v roku 1926, keď denník "Prágai Magyar hírlap" priniesol článok, že v Rimavskej Sobote sa má prikrčiť k založeniu zemskej hasičskej jednoty maďarskej, k čomu však nedošlo. Podobne roku 1929 ten istý denník opäť prináša podobnú myšlienku. Boli to pokusy z politických kruhov a maďarské dobrovoľné hasičské zbory na Slovensku tieto akcie v plnom rozsahu odsúdili. Preukázateľne sa tak stalo najmä v úradnom tlačovom orgáne maďarského hasičstva na Slovensku "Tuzoltók Lapja", kde separatistické snahy maďarských politických vodcov odmietli.

Upravený článok autora: Ing. Michal Leško, MBA publikovaný v ZONA 10 2/2012

Vydáva: Vysoká škola bezpečnostného manažerstva v Košiciach, Kukučínova 17, 04001 Košice, IČO : 355 777 20

Periodicita : občasník, Ročník vydania : siedmi, Poradové číslo: prvé, Rok vydania: 2016, Dátum vydania : 30. jún 2016

Cena : nestanovená (štvrtročník ZÓNA 10 je nepredajný),

Evidenčné číslo MK SR: EV 3847/09, ISSN 1338-4244 (tlačené vydanie), ISSN 1338-6964 (online)

Redakcia: Ing. Peter Lošonczi, PhD. MBA